

Signālkartītes Jā/Nē un jautājumu kartītes

Signālkartītes Jā/Nē un jautājumu kartītes izmanto, lai sekmētu bērnu/skolēnu klausītiesprasmī, atbildot ar *jā* vai *nē* un skaidrojot savu atbildi. Bērns/skolēns vienlaicīgi apgūst prasmi sarunāties lietojot vārdus un frāzes *man liekas; manuprāt; es domāju, ka; es paskaidrošu; es tev nepiekrītu u. tml.*

Mācību materiālā ir divu līmeņu jautājumi par katru konkrēto tematu.

Es pats

Māja

Pasaka un īstenība

Laiks un ritums

Gaiss un ūdens

Zeme un uguns

Pirmā līmeņa jautājumi (*) ir domāti pirmsskolai, otrā līmeņa jautājumi (**) – **sākumskolai.** Taču pedagogs var kombinēt abu līmeņu jautājumus un brīvi izmantot katrā no mērķauditorijām.

JĀ NĒ **Atbildi uz jautājumu!** ★

ZEME UN UGUNIS

1. Vai tu zini, no kā var izcelties ugunsgrēks?
2. Vai tu zini, kas ir vulkāns?
3. Vai uguns ir bīstama?
4. Vai tu zini, kā sauc planētu, uz kuras tu dzīvo?
5. Vai tu zini, kāpēc kokiem ir vajadzīgas saknes?
6. Vai elektrība ir bīstama?
7. Vai ugunsgrēku tu drīkst dzēst pats?
8. Vai tu vari nosaukt dzīvās radības, kas dzīvo zem zemes?
9. Vai tu zini, kāpēc ugunsgrēku nevar atstāt bez uzraudzības?
10. Vai tu zini, ko labu dara slietas?

JĀ NĒ **Atbildi uz jautājumu!** ★★

ZEME UN UGUNIS

1. Vai tu zini, kas ir Zeme?
2. Vai tu zini, kas dzīvo zemē?
3. Vai tu zini kādu tautasdziesmu vai dzejoli par dabu?
4. Vai Zeme ir dzīva?
5. Vai Latvijā ir vulkāni?
6. Vai tu zini, ko ziemā dara kurmji un slietas?
7. Vai, izejot no mājām, ir jāizslēdz elektrība?
8. Vai tu zini, kāpēc, izejot no mājām, jāizslēdz elektrība?
9. Vai negaisa laikā drīkst slēpties zem koka?
10. Vai vasarā mežā var kurināt ugunsgrēkus?

Jautājumu kartītes var izmantot:

- pāru, grupu un frontālā darbā,
- individuāli.

H **Pedagog! Strādājot ar šiem materiāliem, mēs nepārbaudām bērnu/skolēnu zināšanas par dabu, sabiedrību, drošību u. tml., bet gan apgūstam valodu.**

Izmantojot signālkartītes *Jā/Nē*, pedagogs ātrāk konstatē, ko bērni/skolēni saprot vai zina un kur nepieciešama papildu saruna. Bērni/skolēni, darbojoties ar signālkartītēm, izmanto arī kinestētisko uztveri, tādējādi padarot mācīšanos interesantu un rotaļīgu.

Protams, bērni/skolēni nevar ātri atbildēt uz visiem jautājumiem par tematu, tāpēc pedagogs var izmantot tikai daļu no jautājumiem vai pat dažus atbilstoši nodarbības/stundas mērķim. Pedagogs var organizēt sacensības starp grupām. Ja kāda grupa nevar sniegt atbildi uz jautājumu, var atbildēt otrā grupa. Uzvar grupa, kas atbildējusi uz lielāku skaitu jautājumu.

Tomēr pats svarīgākais, protams, ir „iet dziļumā”, pieņemot *Jā/Nē* kā ierosmi tālākai sarunai.

Piemēram.

1. Vai tu zini, kas dzīvo ūdenī?	<i>Jā.</i>
Nosauc, lūdzu!	<i>Živis.</i>
Kādas zivis tu pazīsti?	<i>Es pazīstu .....</i>

Saruna var beigties, bet var arī turpināties, ja pedagogs mērķtiecīgi ir plānojis, ko vēlas iemācīt.

2. Vai tu vari nosaukt visus gadalaikus?	<i>Jā.</i>
Nosauc, lūdzu!	<i>.....</i>
Kurš ir tavs mīļākais gadalaiks?	<i>.....</i>
Kāpēc?	<i>Tāpēc, ka .....</i>
3. Vai cilvēka organismā ir ūdens?	<i>Jā.</i>
No kurienes (kā) tu to zini?	<i>.....</i>
Kurš var palīdzēt? Kurš to zina?	<i>.....</i>

Skolas vecuma bērni var meklēt informāciju, piemēram, kartē.

Piemēram.

1. Vai tu vari nosaukt kādu ezeru vai upi?	<i>Jā.</i>
Nosauc, lūdzu!	<i>.....</i>
2. Sameklē, lūdzu, kartē vēl 3–4 ezeru un 3–4 upju nosaukumus!	<i>.....</i>
Uzraksti, lūdzu, tos!	<i>.....</i>

Darbojoties ar signālkartītēm, bērni/skolēni mācās arī prasmi sadarboties un aktivizē izziņas procesus.

